Länsstyrelsen
Uppsala län

Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remiss om ändring av detaljplaner

Er beteckning: LI2026/01339

Om ärendet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har översänt Boverkets promemoria *Ändring av detaljplan* på remiss till Länsstyrelsen Uppsala län för att inhämta synpunkter.

Länsstyrelsens synpunkter

5.1 En detaljplan ska ändras genom att en ny detaljplan antas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att en detaljplan ska ändras genom att en ny detaljplan antas. Reformen är ett välkommet steg mot ett tydligare, mer effektivt och modernt regelverk för samhällsbyggnadsprocessen.

Det nuvarande systemet, där ändringar av detaljplaner ofta görs genom att justeringar markeras på äldre kartor utan att planen digitaliseras, skapar onödiga hinder för en effektiv planering och digitalisering. Många kommuner har i dag detaljplaner som endast finns som PDF:er av ursprungliga papperskartor, vilket försvårar tolkning och riskerar att skapa otydlighet om vilken reglering som faktiskt gäller. Genom att ändringar sker genom antagande av en ny, digitalt tillgänglig detaljplan skapas bättre förutsättningar för en enhetlig och maskinläsbar planinformation.

5.2 En förenklad prövning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att en förenklad prövning ska få tillämpas om reglering ska överföras till den nya detaljplanen inte innebär någon ändring eller endast mindre ändring i enlighet med vad som förslås enligt nya lydelsen i 4 kap 37 *a* § *PBL*.

5.3 Undantag från krav på reglering med detaljplan enligt 2 och 4 kap. plan- och bygglagen

Enligt förslaget ska någon ny prövning av enskilda och allmänna intressen inte behöva ske när en detaljplan ska ersättas och den nya regleringen inte innebär några ändringar eller enbart vissa mindre ändringar i förhållande till gällande plan. I promemorian förs ett resonemang om undantaget bör placeras i 2 eller 4 kap. PBL.

Länsstyrelsen anser att det i ett tillämparperspektiv blir enklare och tydligare om undantag från hela kapitlet för viss planläggning (med enbart en processuell innebörd) placeras i 4 kap. PBL.

5.3 Särskilt krav om den ursprungliga detaljplanen innehåller kvartersmark för allmänt ändamål som inte är närmare angivet i planen

Boverket föreslår att det i detaljplaner med kvartersmark för allmänt ändamål, där användningen inte är närmare angiven (så kallade A-områden eller A-tomter), ska anges vilken preciserande användning marken är avsedd för. Länsstyrelsen instämmer i att opreciserade A-områden ofta leder till svåra tolkningsproblem och tillstyrker därför förslaget.

5.4 Ett förenklat förfarande för regleringar som ska överföras till en ny detaljplan

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget kring nytt förenklat förfarande.

Länsstyrelsen noterar att myndigheten inte föreslås som samrådspart i det nya förenklade förfarandet och inte heller ges möjlighet att överpröva reglering som omfattas av den förenklade prövningen. Länsstyrelsen anser att denna avgränsning är ändamålsenlig, eftersom den förenklade prövningen enbart avser reglering som inte medför några väsentliga ändringar. Genom att undanta sådana planer från länsstyrelsens handläggning kan resurser i stället fokuseras på de fall där allmänna intressen berörs. Förslaget innebär därför en effektiv användning av statliga resurser och bedöms inte innebära några risker för de statliga intressen som länsstyrelsen ansvarar för.

5.3 Den förenklade prövningen får inte användas om syftet med den detaljplan som ska ersättas motverkas av den nya detaljplanen

I dag är möjligheterna att ändra användningsbestämmelser i en detaljplan mycket begränsade vid ändring av detaljplan, medan promemorians förslag utvidgar dessa möjligheter avsevärt. Förslaget innebär att kommunen får ändra, lägga till eller ta bort användningsbestämmelser så länge det inte motverkar syftet med den ursprungliga planen.

Länsstyrelsen ser en farhåga med att kommunerna ges större frihet att ändra användningsbestämmelser i detaljplaner eftersom många syftesbeskrivningar, i framför allt äldre planer, kan vara otydligt eller saknas helt. Detta gör att man kan behöva tolka syftet ganska brett vilket skapar osäkerhet kring om det förenklade förfarandet får användas eller inte. Det är däremot positivt att syftet med den ursprungliga planen ska beskrivas i den nya planens planbeskrivning. Det gör det tydligare hur syftet har tolkats.

Samtidigt uppfattar Länsstyrelsen förslaget som att ändring av användningsbestämmelser inte omfattas av den förenklade prövningen. D.v.s. att ändringen ska bedömas mot 2 kap och 4 kap PBL samt att det ordinarie planförfarandet ska tillämpas. Under dessa förutsättningar anser Länsstyrelsen att fördelarna överväger nackdelarna och att förslaget kan tillstyrkas.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Stefan Attefall med tillförordnad chef plan- och bostadsenheten Anna Silver som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Erika Rydgren samt tf. länsråd Kristina Jansson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.